

Az ismeretkör: Szociológia

Kredittartománya: 10 kredit

Tantárgyai:

- 1)Általános szociológia
- 2)Kutatásmódszertan
- 3)Az egyház szociális tanítása
- 4) Család-és nevelésszociológia
- 5)Szociális menedzsment

Tantárgy neve: Kutatásmódszertan SZP BA szak

Kreditértéke: 2

Neptun kód: BNSZPD2010, BLSZPD2010

A tantárgy besorolása: kötelező

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” 100% gyakorlat

A tanórátípusa: előadás és óraszám: 2gy/hét az adott félévben 30 óra

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: -

A számonkérés módja: **gyakorlati jegy**

Az ismeretellenorzésben alkalmazandó további módok: -

A tantárgy **tantervi helye: 4. félév**

Előtanulmányi feltételek:-

Tantárgy-leírás:

A Kutatásmódszertan alapvető célja, hogy segítséget nyújtson a hallgatók számára ahhoz, hogy pedagógiai kutatásaikat szakszerűen megtervezzék és lebonyolítsák, valamint a szakdolgozatuk megírásához szükséges ismereteket elsajátítsák és a gyakorlatban alkalmazni tudják. Célja továbbá, hogy hozzájáruljon a hallgatók problémaérzékenységének fejlesztéséhez, segítve megláttatni a gyakorlatban jelentkező problémák lehetséges megoldási útjait. A Kutatásmódszertan bemutatja miként viszonyul a tudományos gondolkodás a problémák kutatásához, továbbá hozzájárul a pedagógiai kutatáshoz kapcsolódó ismeretek, készségek, jártasságok megszerzéséhez és önálló alkalmazásához. A Kutatásmódszertan olyan készségek elsajátítását célozza meg, amelynek birtokában a hallgatók képessé válhatnak pedagógiai kutatásuk során az alkalmazott kutatási módszerek etikus alkalmazására, kutatási eredményeiknek a tudományos igényeket kielégítő közlésére, továbbá az önálló adatfeldolgozásra, az eredmények értékelésére és pedagógiai szempontú értelmezésére. A kurzus során érintjük a digitális kompetenciával kapcsolatos *ismereteket*, (pl.: jogi szabályozás, elektronikus kommunikáció, információátvitel és információkezelés); *készségeket* (pl.: információ létrehozása, bemutatása, értelmezése, információkeresés- feldolgozás) és az *attitűdöket* (kritikus gondolkodás, kreativitás, innováció, biztonságos használat).

A Kutatásmódszertan című tantárgy fő kérdéskörei:

1. A kutatás célja, tartalma
2. A kutatás fő paradigmái és ezek sajátosságai
3. A kutatási probléma kiválasztása és meghatározása
4. A szakirodalom feltárásának funkciói
5. A szakirodalom feldolgozásának módjai
6. A kutatás hipotézisei, előfeltevései
7. A minta és a mintavétel kérdései a kvalitatív és a kvantitatív kutatásokban
8. A kutatási terv
9. A kutatás lebonyolítása, kutatás-módszertani eljárások
10. A kutatás eszközei
11. A kutatás értelmezése, elemzése, következtetések levonása
12. A szakdolgozat írásának metodológiája

Kötelező, illetve ajánlott irodalom:

- 1) Falus Iván (2004, szerk): *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*. Műszaki Könyvkiadó, Budapest ETO-jelzet: 37.012 001.89
- 2) Falus Iván – Ollé János (2008): *Az empirikus kutatások gyakorlata. Adatfeldolgozás és statisztikai elemzés*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest ISBN: 978-963-19-6011-2
- 3) Kéri Katalin (2001): *Bevezetés a neveléstörténeti kutatások módszertanába*. Műszaki Könyvkiadó, Budapest ISBN: 963-16-2780-2
- 4) Szivák Judit (2002): *A pedagógusok gondolkodásának kutatási módszerei*. Műszaki Könyvkiadó, Budapest ISBN: 963-16-2922-8
- 5) Szokolozky Ágnes (2004): *Kutatómunka a pszichológiában*. Osiris Kiadó, Budapest ISBN: 963-389-682-7

Előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

a) tudása

- Ismeri a szociális segítségnyújtáshoz szükséges, elsősorban társadalomismereti, társadalom- és szociálpolitikai, szociális munkára vonatkozó, másrészt pszichológiai, jogi, igazgatási, egészségügyi, pedagógiai ismeretrendszerek alapjait.
- Ismeri a szociális segítségnyújtáshoz szükséges ismeretszerzés módjait és a legfontosabb ismeretszerzési forrásokat.
- Ismeri a különböző társadalmi és szociális problémákat, a kielégítetlen szükségleteket, a veszélyeztető tényezőket.
- Ismerettel rendelkezik a társadalomról, a szociálpedagógia felhasználóiról, célcsoportjairól és azok környezetéről.
- Ismeri a szociálpedagógia fogalomkészletét, történetét, elméleteit. Ismerettel rendelkezik a szociálpedagógia gyakorlatáról.
- Ismeri az elmélet és a gyakorlat összefüggését, szintetizálni tudja elméleti és gyakorlati ismereteit.
- Ismeri a szociálpedagógia színtereit, a szociálpedagógiában alkalmazott munkaformákat, módszereket.
- Ismeri és szakszerűen alkalmazni képes a digitális kommunikáció, az információ kezelésének szabályait.

b) képességei

- Képes a társadalom működési szabályszerűségeinek felismerésére, azok rendszerszerű elemzésére, a társadalmilag kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okok, következmények feltárására és értelmezésére.
- Képes a szociális segítségnyújtás módszereinek alkalmazására.
- Képes a szociális problémák, szükségletek, veszélyeztető tényezők felismerésére, feldolgozására, elemzésére, kezelésére, megoldására.
- Képes a szociálpedagógia célcsoportjai szocializációjának, személyiségfejlődésének sajátosságait, törvényszerűségeit átfogóan elemezni.
- Képes az egyének, családok, csoportok, közösségek jog- és érdekérvényesítő képességének fejlesztésére.
- Képes a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, és szociális szolgáltatásokat nyújtó, valamint nevelési intézményekben szociálpedagógiai szakmai munka végzésére, az elsajátított társadalomismereti, pszichológiai, jogi, igazgatási, egészségügyi ismeretek és alapelvek alkalmazására.
- Képes a különböző helyzetű gyermekek, fiatalok és csoportjai, családja, valamint pedagógusai számára szakszerű szolgáltatásnyújtásra a nevelés, oktatás, szabadidő-pedagógia, szociálpedagógia, szociális munka korszerű eszközeivel, továbbá ezeknek a folyamatoknak a tervezésére, kivitelezésére és elemzésére.
- Képes a szociális szakmai tevékenységhez szükséges prevenciós és problémakezelő módszerek, technikák hatékony és innovatív alkalmazására.
- Képes a szociálpedagógusi munkában a szakmai etikai normák hatékony érvényesítésére.
- Rendelkezik azzal a tudással, mellyel képes szakszerűen és etikusan kezelni az elektronikus

információkat.

- Szakterületén rendelkezik a hatékony elektronikus információkeresés, információfeldolgozás, információkutatás, információközvetítés ismereteivel, az elektronikus forrásokat használja.
- Az összegyűjtött digitális információkat rendszerezni, elemezni tudja, az összefüggések megragadására és kezelésére képes.

c) attitűdje

- Rendelkezik a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségével, azt hitelesen képviseli környezetében.
- Rendelkezik a társadalmi problémák iránti érzékenységgel, elkötelezett az európai értékek lokális alkalmazására, szemléletét áthatja az elesettek és kiszolgáltatottak melletti szolidaritás, az előítéletek elleni küzdelem.
- Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra.
- Munkáját kapcsolatteremtés- és fenntartás, konfliktusmegoldási készség, lokális és globális problémák iránti érzékenység és megoldási készség, empátia, kooperáció, segítő attitűd és fejlett kommunikációs készség jellemzi.
- Emberi kapcsolataiban humánus és etikus magatartású, szakmai feladatainak ellátása során a szociális munka etikai kódexét betartja.
- Ismereteit empátiával, toleranciával, rugalmassággal, kreativitással alkalmazza.
- Egyéni munkájában reális önismerettel, önértékeléssel rendelkezik, önmagát kritikusan szemléli.
- Projektalapú és együttműködésre épülő munkavégzés mellett elkötelezett, és értékeli a közös munkához való egyéni hozzájárulást.
- Nyitott a szakmai továbbképzésekre, módszertani innovációkban szívesen részt vállal.
- Törekszik a folyamatos szakmai önképzés megvalósítására, a szakmai továbbképzéseken való részvétellel.
- A szociálpedagógiai munkáját elkötelezetten, szakmai igényességgel és minőség tudattal végzi.
- Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.
- Az elektronikus kommunikációban döntéseit minden szempontot mérlegelve, a jogi és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg.
- Kreatívan, kritikusan, innovatívan viszonyul az információs műveltséghez, eredményesen tájékozódik a XXI. századi literációs kultúrában.

d) autonómiája és felelőssége

- A szakmai és szakmaközi együttműködés során felelősségteljesen jár el.
- Önálló, konstruktív és eros érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli szakmai együttműködések során.
- Képviseli a szociálpedagógia módszereit, ismereteit. Adekvát esetben felelősségteljesen képviseli szakmai szervezeti egységét.
- Felelősséget vállal az egyénnel, csoportokkal, közösségekkel végzett szociálpedagógiai tevékenységért.
- Felelősen áll ki a szociálpedagógia jogi, etikai és szakmai normáinak betartása és védelme érdekében.
- Szakmai és társadalmi fórumokon szuverén szereplőként jeleníti meg nézeteit, felelősen képviseli szervezeti egységét és szakmai csoportját.
- Felelősen, etikusan, kritikusan, biztonságosan működik együtt minden partnerével a digitális kommunikációban.

Tudatos, kritikus, önreflektív, innovatív a digitális kultúra alakításában

Tantárgy felelőse: Tamáska Máté, PhD, habil. főiskolai tanár

Tantárgy oktatásába bevont oktató: -